

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس سوم فارسی دوازدهم

تاریخ آزمون:

۱ آرایه‌های مقابل کدام بیت، تماماً درست است؟

- ۱ زلف کافر به رخسارهنمون شد ما را / از ره کفر به سر منزل ایمان شده‌ایم (پارادوکس - حس آمیزی)
- ۲ صد صوفی صافی به یکی جرعه کند مست / هر باده که در جام ز مینای تو باشد (اغراق - تشبیه)
- ۳ جز حرف پوچ قسمت زاهد ز عشق نیست / کف باشد از محیط نصیب کناره‌ها (اسلوب معادله - تضاد)
- ۴ در عین گوشه‌گیری بودم چو چشم مست / و اکنون شدم به مستان چون ابروی تو مایل (ایهام تناسب - تشبیه)

۲ در کدام بیت همه آرایه‌های «تشبیه، کنایه، استعاره، حسن تعلیل» وجود دارد؟

- ۱ تا کی می صبح و شکر خواب بامداد هشیار گرد، هان که گذشت اختیار عمر
- ۲ دی در گذار بود و نظر سوی ما نکرد بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر
- ۳ اندیشه از محیط فنا نیست هر که را بر نقطه دهان تو باشد مدار عمر
- ۴ در هر طرف ز خیل حوادث کمین‌گهی است زان رو عنان‌گسسته دواند سوار عمر

۳ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متناسب نیست؟

- ۱ همت اگر سلسله جنبان شود مور تواند که سلیمان شود
- ۲ مور را ملک سلیمان در نمی‌آید به چشم تا جهان را همت دریا دلش شد میزبان
- ۳ عاقبت دست بدان سرو بلندش برسد هر که را در طلبت همت او قاصر نیست
- ۴ همت هست رسا دستم اگر کوتاه است ناتوان مورم و تا ملک سلیمان رفتم

۴ نقش کلمات مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

- ۱ متمم، نهاد ۲ مفعول، نهاد ۳ مفعول، مسند ۴ متمم، مسند

۵ مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت «همت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم» متناسب است؟

- ۱ آدم برای گندمی از روضه دور ماند / من دور ماندم از در همت برای نان
- ۲ همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
- ۳ همت هست رسا دستم اگر کوتاه است / ناتوان مورم و تا ملک سلیمان رفتم
- ۴ مگر خضر رهی گردد دچار من در این وادی / که در تاریکی حیرت رهم دشوار افتاده است

۶ مفهوم بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» در همه بیت‌های زیر به جز وجود دارد.

- ۱ بند فلک را که تواند گشاد؟ / آن که بر او پای تواند نهاد
- ۲ چون ز کم و بیش فلک درگذشت / کار نظامی ز فلک برگذشت
- ۳ هیچ هنرپیشه آزاد مرد / در غم دنیا غم دنیا نخورد
- ۴ بیا ساقی آن صیقل زنگ غم / کز آن می‌شود هر غم بیش کم

۷ در کدام بیت همه آرایه‌های «جناس ناقص، تضاد، تشبیه، کنایه و مراعات‌نظیر» به کار رفته است؟

- ۱ چل سال بیش رفت که من لاف می‌زنم
 ۲ در زیر بار عشق تو از پا درآمدم
 ۳ با من مگوی جز صفت سرو قامت
 ۴ دائم ز عکس عارض مه‌پیکرت مرا
- ۱ کز چاکران پیر مغان کمترین مَم
 ۲ آخر به‌رغم دشمنم ای دوست دست گیر
 ۳ زیرا که نیست جز سخن راست دلپذیر
 ۴ جانی مصور است در آیینۀ ضمیر

۸ در کدام گزینه، آرایه‌های «کنایه، مراعات‌نظیر، تلمیح، واج‌آرایی و جناس ناقص» وجود دارد؟

- ۱ در پیشگاه اهل خرد نیست محترم
 ۲ با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است
 ۳ در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
 ۴ هر گز دلم برای کم و بیش غم نداشت
- ۱ هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت
 ۲ ما را فراغتی است که جمشید جَم نداشت
 ۳ هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت
 ۴ آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت

۹ در همه گزینه‌ها به استثنای گزینه آرایه «تلمیح» به کار رفته است؟

- ۱ نی حدیث راه پر خون می‌کند
 ۲ بیستون کندن فرهاد نه کاریست شگفت
 ۳ آید سوی بیت الحزن از مصر بوی پیرهن
 ۴ نصیحت تو به جایی نمی‌رسد زاهد
- ۱ قصه‌های عشق مجنون می‌کند
 ۲ شور شیرین به سر هر که فتد کوهکن است
 ۳ جان عزیز من مگر دیگر به کنعان می‌رسد
 ۴ تو و تلاوت قرآن، من و دعای قَدَح (= پیالۀ شراب)

۱۰ مفهوم همه ابیات به جز بیت گزینه یکسان است.

- ۱ در کشوری که حکم قناعت بود روان
 ۲ از تهی‌دستی خود شکوه ندارم صائب
 ۳ سیرچشمان قناعت را غرور دیگر است
 ۴ می‌شود نقد حیاتش همچو قارون خرج خاک
- ۱ از خاک، فیض آب بقا می‌توان گرفت
 ۲ خار صحرای قناعت گل بی خار من است
 ۳ مور این وادی نمی‌آرد سلیمان را به چشم
 ۴ هر که از عقبی قناعت کرد با دنیای خشک

۱۱ آرایه‌های «تشبیه - اسلوب معادله - ایهام - استعاره - اغراق» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) چه ناله‌ها که رسید از دلم به خرمن ماه
 ب) بهره‌خواجه ز اسباب به جز محنت نیست
 ج) بر گفتاری دل خنده‌زنان می‌گذرد
 د) دل همچو سنگت ای دوست به آب چشم سعدی
 ه) گفتم آتش در زرم آفاق را
- الف) چو یاد عارض آن ماه خرگهی آورد
 ب) عرق از بار گران قسمت حمال شود
 ج) همچو دیوانه که از پیش دبستان گذرد
 د) عجب است اگر نگردد که بگردد آسیابی
 ه) گفت: سعدی، درنگبرد با منت

- ۱ ج - ب - ه - الف - د
 ۲ ج - ب - الف - ه - د
 ۳ د - ب - الف - ه - ج
 ۴ د - الف - ب - ج - ه

۱۲ در کدام گزینه کلمه مشخص شده نقش «مسند» ندارد؟

- ۱ بی‌دلان را عیب کردم لاجرم بیدل شدم
 ۲ ای نسیم صبح اگر باز اتفاقی افتد
 ۳ عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
 ۴ خلق را بیدار باید بود ز آب چشم من
- ۱ آن گنه را این عقوبت همچنان بسیار نیست
 ۲ آفرین گویی بر آن حضرت که ما را بار نیست
 ۳ مکش عیب که بر نقد روان قادر نیست
 ۴ وین عجب آن وقت می‌گیریم که کس بیدار نیست

۱۳ مفهوم «مقام وحدت» از کدام بیت برمی‌آید؟

- ۱ بدان مقام رسید اتحاد من با دوست
 ۲ زحد گذشت جدایی میان ما ای دوست
 ۳ مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش
 ۴ دلی شکسته و جانی نهاده بر کف دست
- ۱ که باز مینشناسم که این منم یا دوست
 ۲ بیا بیا که غلام توأم بیا ای دوست
 ۳ اگر مراد تو قتل است وارهان ای دوست
 ۴ بگو بیار که گویم بگیر هان ای دوست

۱۴) نوع «را» در پایان دو مصراع هر یک از گزینه‌ها به یک معنی است به جز در گزینه
 ۱) دوست می‌دارم من این نالیدن دلسوز را
 ۲) کمان سخت که داد آن لطیف بازو را
 ۳) وقت طرب خوش یافتم آن دلبر طناز را
 ۴) به بینندگان آفریننده را

- تا به هر نوعی که باشد بگذرانم روز را
 که تیر غمزه تمامست صید آهو را
 ساقی بیار آن جام می مطرب بزن آن ساز را
 نبینی مرنجان دو بیننده را

۱۵) در بیت‌های زیر نقش کدام واژه به درستی تعیین نشده است؟

- ۱) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت‌الحزن است (مسند)
 ۲) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت (نهاد)
 ۳) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (مسند)
 ۴) همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است (نهاد)

۱۶) در کدام بیت مفهوم «وطن پرستی» نهفته است؟

- ۱) همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد
 ۲) فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش
 ۳) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن
 ۴) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد
 خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
 بنمایید که هر کس نکند مثل من است
 بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
 ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت‌الحزن است

۱۷) در عبارت زیر اجزای مشخص شده به ترتیب چه نقشی دارند؟

این کار، شهید ساجدی را راضی نمی‌کرد.

- ۱) ضمیر اشاره - شاخص - مفعول
 ۲) ضمیر اشاره - شاخص - مسند
 ۳) صفت اشاره - مفعول - مسند
 ۴) صفت اشاره - شاخص - مسند

۱۸) در کدام عبارت فعل به قرینه لفظی حذف شده است؟

- ۱) مرا آن ده که آن به.
 ۲) تو بدان چه بر دیگر چهارپایان خود را راجع می‌شناسی در غرور عظیم افتاده‌ای.
 ۳) خلقی هم بدین هوس که تو داری اسیرند و پای در زنجیر.
 ۴) هر که بامش بیش برفش بیشتر.

۱۹) در کدام گزینه حذف فعل به «قرینه معنوی» صورت گرفته است؟

- ۱) اگر مشقت نبودی جمله مردم مهتر گشتندی.
 ۲) گفت: بدانستم که هر کجا جثه عظیم تر و آواز هایل تر، منفعت آن کمتر.
 ۳) تخم بد در هر زمین که باشد کاشته، ثمره نیک ندهد.
 ۴) اگر بگریم حرارت شوق و آب دیده کم نمی‌شود و اگر ترک گریستن می‌کنم، سینه پر از آتش و سوزش با زبانه است.

۲۰) در مصراع «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟

- ۱) تشبیه
 ۲) جناس
 ۳) حس آمیزی
 ۴) تشخیص